

FERENCZY KÁROLY (1862-1917)
Gutini erdőszlak, 1908

Olaj, vászon, 46x61 cm

Jelezve balra lent: Ferenczy K. 1908

Kezdő ár: 12 000 000 Ft / 38 710 EUR

Becsérték: 20 000 000 – 30 000 000 Ft
 Estimated value: 64 516 – 96 774 EUR

Ferenczy Károly és Ferenczy Béni, 1910 körül

Ferenczy Károly: Séta, 1907, magántulajdon

Proveniencia:

- Völgyessy Ferenc tulajdonában (1963)
- Völgyessy Ferenc hagyatéka (1979)

KIÁLLÍTVA:

- A MIÉNK III. kiállítása. Nemzeti Szalon, 1910. Katalógus: 101/b, *Erdőszlak* címen
- A Ferenczy család. Budai Vár, 1968-1969, katalógus: 59
- Ferenczy. Ferenczy Károly gyűjteményes kiállítása. Magyar Nemzeti Galéria, 2011. november 30. – 2012. május 27., katalógus: 251

REPRODUKÁLVA:

- Genthon István: Ferenczy Károly, Corvina 1979. 111.kép

OEUVRE JEGYZÉK: 236

A VÁROS ÉS A HEGYEK

Nagybánya a Keleti-Kárpátok, pontosabban a Gutin-hegység nyugati lejtőjén helyezkedik el. A város kertjei felkúsznak az erdő pereméig, utcáit pedig átjárja a magas fennsíkok tiszta levegője, a tágas horizontok és a határtalan szabadság vágyát ébresztve fel a művésztelepen dolgozó festők szívében. Előbb vagy utóbb a legtöbben túlmérszkeltek a Liget árnyas ösvényein és áttették működésük színterét az Izvorára vagy Kapnikbányára.

Kezdetben Ferenczy Károly is a közeli dombok fái alatt vagy a családi ház kertjében festette meg a Mária üdvözlésére siető királyokat, a fiát feláldozni kész Ábrahámot vagy éppen az alkonyi félhomályban hazatérő favágókat, és csak később, több év elmúltával, 1905 körül kezdett feljárni a Gutinra. Ez év tavaszán írta előbb gyermekeinek, majd Réti István barátjának, hogy a nyarat Kapnikon kívánja tölteni. Mivel a Rétinek szóló levél vonatkozó sorai Ferenczy festői motivációira is rávilágítanak, érdemes szó szerint idézni őket: *Én a nagy vakációt alighanem Kapnikon töltöm famíliástúl, de ezt ne terjeszd, mert még utánam hurcolkodik egypár motívumlegelő ifjú. Nagyon kifestettem már a bányai dombokat, és sokat bízom e kis friss szemmel való nézésben, egészen a természet ölében való életben.* (Réti Istvánhoz, Bp. 1905. május 16. Publikálva: Ölel Carolus. Ferenczy Károly levelezése, Bp. 2011. 114. szám, 99. old.)

FRISS SZEMMEL, FRISS KÉZZEL

A kísérlet bevált, az 1905–1906 nyarán festett képek Ferenczy festészetének megújulását bizonyítják, esetenként az impresszionizmus, vagy a posztimpresszionizmus eszközeinek a korábbiaknál következetesebb alkalmazásával. A megújító lendület kitartott a következő években is, így az 1908-ban készült *Gutini erdőszlak* a festő egyik megszokatlanabb tájképe lett. Első pillantásra egy ártatlan, egyszerű tájképet látunk, erdőszházat melléképülettel, a háttérben erdővel. Ha azonban hosszabban elmerülünk a kép szemrevételezésében, kibontakozik a kompozíció mértani rendje. Feltűnik, hogy a gyalulatlan deszkákból összerótt kerítés milyen éles szögben fut le a képmező bal alsó széléhez, mintegy fogódzóul kínálkozva felfele kaptató tekintetünknek. Maga a kerítés egy átlósan elhelyezett, elkülönülő teret határol, melynek arányait megismétli a melléképület szabályos tömbje. Minderre kettős ritmussal "válaszol" az épületek oromzatainak motívuma, lezárva, de egyben feszültséggel is telítve a kompozíciót. A hétköznapi látvány mögött meghúzódó képi struktúrát tagolatlan, éles fény emeli ki, szó szerint is rávilágítva Ferenczy többnyire rejtett képi gondolkodásmódjára.

Boros Judit

